

МІФІ

РОЗ'ЯСНЕННЯ ЕКСПЕРТА

Суди відбирають в українців субсидії. Після перевірок декларацій з'ясується, що деякі люди приховали, що вони володіють декількома квартирами, машинами, будинками. Як наслідок, таким людям доведеться повертати державі тисячі гривень.

Володіння другим житловим приміщенням, чи більше як одним, автомобілем, іншим транспортним засобом враховується при призначенні соціальної допомоги, яка надається відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Для призначення житлової субсидії подібні критерії скасовано з травня 2015 року. А тому вони не можуть бути причиною відмови у наданні субсидії або повернення коштів субсидії, призначеної після 1 травня 2015 року. Форма Декларації про доходи і витрати осіб, які звертаються за призначенням житлової субсидії, не містить графі, в якій громадяни могли б надавати такі відомості.

Наприклад, раніше субсидія не призначалася сім'ї, яка володіла двома житловими приміщеннями. Тепер же на державну допомогу можуть претендувати громадяни, що мають у власності будь-яку кількість квартир. Проте субсидію отримують лише на одну з них — по зареєстрованому місцю проживання. Але якщо свою другу або третю квартиру сім'я здає в оренду, доходи від цього повинні зазначити в декларації.

Необхідно використовувати газ, воду та інші комунальні послуги в повному обсязі, на який призначена житлова субсидія. Інакше субсидію перестануть надавати

Це дуже шкідливі чутки, через які наші співгромадяни прагнуть використовувати більше води, газу або електроенергії, ніж їм потрібно. «Випалювати» газ до рівня призначеної субсидії не лише безглуздо, але й нерозумно: в результаті економії сім'я має можливість менше платити в подальші місяці.

Згідно з порядком призначення і надання субсидій населенню, субсидія призначається в межах соціальних норм площі житла і нормативів використання житлово-комунальних послуг. Її розмір не залежить від фактичного споживання. Якщо сім'я споживає газу, води, електроенергії більше норми, субсидія їй буде призначена, проте всі витрати на спожиті послуги понад нормативи вона повинна заплатити самостійно і в повному обсязі.

Наприклад, якщо сім'я з двох осіб використала 5 кубометрів гарячої води при нормі 1,6 кубометра на людину, то для оплати вартості 3,2 кубометра їй буде надана субсидія. А за 1,8 кубометра понад норму сім'ї доведеться платити самій.

Якщо люди користувалися ресурсами дбайливо і не використали всю норму на сім'ю, заощаджені кошти залишаються на рахунках сім'ї і можуть бути використані в подальші місяці, у тому числі і для погашення обов'язкової частки платежу. Або для оплати наднормативного вжитку, якщо в наступному періоді споживання газу, тепла або електроенергії значно зростає. Наприклад, при нормі 3,2 кубометра гарячої води сім'я використовувала лише 2 кубометри. Це означає, що кошти за 1,2 невикористаного кубометра будуть зараховані на наступний період.

Отже, розмови про необхідність споживати газ, воду та інше в повному об'ємі, на який призначена субсидія, – це міф.

Оформлення субсидій в майбутньому може перешкодити продажу квартири або будинку. Всю суму отриманих субсидій доведеться повернути в подвійному розмірі. Або переоформлення нерухомості коштуватиме дорожче. Субсидії перешкодят оформити спадок

Такі чутки поширюються з самого початку запровадження субсидій. Проте, не один з авторів цього «міфу» щодо субсидій не зміг навести жодного прикладу, коли субсидія перешкодила оформити спадок, або при продажу квартири довелося повертати кошти отриманої субсидії, або що субсидія перешкодила продажу квартири чи будинку. Тому що за 21 рік існування цієї державної допомоги такого жодного разу не сталося.

Нормативно-правовими актами з питань надання населенню житлових субсидій чітко встановлено, що субсидія є безповоротною державною допомогою і її отримання не пов'язане і не тягне за собою зміни форми власності житла

Клопоту з оформленням субсидії багато, а у реальності субсидія може скласти мізерну суму, а деяким і зовсім відмовлять – не дивлячись на низькі доходи

Звернення за призначенням субсидії стало дуже простим. Необхідно заповнити і подати (або надіслати поштою) до місцевого управління соціального захисту населення (у сільській місцевості – уповноваженому сільській раді) лише два документи – заяву та декларацію про доходи і витрати. Іншу необхідну інформацію спеціалісти управління збиратимуть самі.

При призначенні субсидії розраховується обов'язкова частка платежу за комунальні послуги, яку має оплачувати домогосподарство. Обов'язкова частка плати розраховується індивідуально для кожного домогосподарства і залежить від його доходів. Чим менше доходи – тим менше сплачує домогосподарство.

Різницю між вартістю послуг (в межах соціальної норми житла і нормативів використання житлово-комунальних послуг) та обов'язковим платежем компенсує держава у вигляді субсидії, яка перераховується щомісячно на рахунки громадян в організації, що надають послуги.

Отже, розмір субсидії залежить не лише від доходів домогосподарства, а і від вартості житлово-комунальних послуг, які йому надаються. Тому у двох сімей з однаковими доходами розмір субсидії може бути різний, якщо є різниця в переліку житлово-комунальних послуг, якими вони користуються. І навпаки, сусіди, які живуть в однакових квартирах, можуть отримувати різну субсидію, оскільки доходи їх різні.

За даними Державної служби статистики середній розмір призначеної субсидії на оплату житлово-комунальних послуг протягом січня - лютого 2016 року складав близько 1300 грн., при цьому в містах - близько 1100 гривень, а в сільській місцевості – від 1700 до 1800 гривень.

Варто розуміти, що навіть невелику субсидію отримувати вигідно. За новим порядком субсидія призначається на 12 місяців. Якщо протягом цього періоду підвищаться тарифи на комунальні послуги, розмір субсидії буде перераховано і збільшено відповідно до зростання ціни послуг без додаткового звернення громадян. При цьому частина коштів, які сплачує одержувач субсидії, залишиться незмінною

Субсидії не надаються безробітним

Протягом останнього року до Положення про порядок призначення та надання житлових субсидій внесено ряд змін, які дозволили отримати субсидії багатьом з тих, кому раніше в них відмовляли. Метою цих змін було забезпечити надійний соціальний захист сім'ям, які не зможуть сплачувати за житлово-комунальні послуги після підвищення тарифів.

Зокрема, з травня 2015 року знято обмеження для призначення субсидії працездатним громадянам, які не працюють, не навчаються і не стоять на обліку у службі зайнятості як безробітні.

Якщо такі громадяни не мають доходів, для розрахунку субсидії, їм буде враховано умовний дохід в розмірі двох прожиткових мінімумів для працездатної особи.

Субсидії не призначаються за наявності заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг

Така норма була раніше в порядку надання житлових субсидій, але вона відмінена ще у 2011 році.

З того часу наявність заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг не може бути підставою для відмови у призначенні субсидії. Це дозволяє сім'ям вийти із замкнутого кола накопичення нових боргів за комунальні послуги.

Разом з тим, слід пам'ятати, що одержувач субсидії має щомісячно сплачувати вартість фактично спожитих послуг за мінусом розміру призначеної субсидії. І це зрозуміло: держава допомагає оплатити житлово-комунальні послуги, але і накладає обов'язок – певну частину цих послуг одержувач субсидії повинен оплачувати.

Якщо вартість спожитої послуги менше, ніж встановлена при розрахунку субсидії обов'язкова частка плати за цю послугу, сплачується фактична вартість послуги за мінусом призначеної субсидії.

Якщо одержувач субсидії не сплачує за послуги, організації-надавачі послуг повідомляють про це орган соціального захисту. У такому разі надання субсидії може бути припинено, за виключенням випадків, коли несплата за послуги пов'язана із затримкою у виплаті заробітної плати, пенсії тощо.

У подальшому субсидія може бути призначена лише тоді, коли громадянин сплатить заборгованість, що утворилася через несплату за послуги в період отримання субсидії.

Неминучі помилки при заповненні декларацій, особливо часто помилятимуться літні люди. А за помилки будуть штрафувати, доведеться повертати субсидію

Форма Декларації про доходи і витрати значно спрощена, заповнити її нескладно. Декларація розміщена на одному аркуші. З 21 липня 2015 року в Декларацію не потрібно вносити суми доходів, лише їх види і джерела отримання.

Допомогу в заповненні документів на субсидію завжди можуть надати спеціалісти управління соціального захисту населення. Інструкція та зразки заповнення Декларації також розміщено на сайті Мінсоцполітики у розділі «Все про житлові субсидії».

Ніяких штрафів за помилки в деклараціях не буде, якщо тільки громадяни свідомо не приховали частину важливої інформації.

Одержувачі субсидій попереджаються про відповідальність за приховування відомостей про доходи: в разі виявлення такого факту - надання житлової субсидії може бути припинено, а надміру нараховані кошти потрібно буде повернути.

Перш за все, з'ясовується, чи вплине виявлення цих фактів на право отримувати субсидію або на її розмір. Якщо це впливає на право отримання субсидії (тобто з врахуванням прихованих доходів сім'я не мала б права на призначення субсидії), то її надання буде припинено, а кошти нарахованої субсидії підлягають поверненню в повному обсязі. Якщо ж виявлене порушення приведе лише до зменшення розміру призначеної субсидії, то потрібно буде повернути надмірно нараховані кошти, і надалі сім'я зможе отримувати субсидію в зменшеному розмірі.

При оформленні субсидії необхідно вказувати відсотки від депозиту, як один з видів доходу. Якщо приховати, то можуть оштрафувати в подвійному розмірі від отриманої субсидії, з іншого боку - якщо вказати відсотки, розмір субсидії значно зменшиться або її не буде взагалі. Субсидію доведеться повертати тим, у кого є депозити в банках, якщо вони перевищують певну суму

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2015 року №475 (набула чинності 21 липня 2015 року) до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій внесено зміни, якими встановлено: «До сукупного доходу не враховуються ... доходи від розміщення депозитів, ...».

Отже, депозити і відсотки по ним не враховуються як доходи і не входять в перелік критеріїв, на підставі яких може бути відмовлено в призначенні житлової субсидії або припинено її надання.

Українці можуть втратити субсидії, якщо купують валюту

Пунктом 5 Положення про порядок призначення та надання житлових субсидій визначено, що субсидія не призначається, якщо домогосподарство протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням субсидії (призначенням субсидії без звернення) здійснило купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), автомобіля, транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатив послуги з будівництва, ремонту квартири (будинку) або автомобіля, транспортного засобу (механізму), телефонного (в тому числі мобільного) зв'язку, крім житлово-комунальних послуг у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами та медичних послуг, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності, на суму, яка на дату купівлі (оплати) перевищує 50 тис. гривень.

Покупка валюти не входить в перелік вартісних покупок, здійснення яких позбавляє права на субсидію.

Покупка валюти на будь-яку суму не призведе до відмови в призначенні субсидії або її припинення.

Процес призначення субсидій затягується – і це пастка для громадян. Наприклад, сім'я подала документи в січні, а в березні ще не прийшло повідомлення про призначення субсидії. Що робити? Оплачувати комунальні послуги повністю? Так, на це немає грошей. А якщо потім таки нададуть субсидію – чи повернуть переплачені кошти? Не платити взагалі? Але тоді можуть оштрафувати

З травня 2015 року для громадян значно спрощено порядок звернення за призначенням субсидій. Вони надають органам соціального захисту населення лише два документи – заяву і декларацію про доходи і витрати домогосподарства. Іншу необхідну інформацію (про склад зареєстрованих у житлових приміщеннях осіб, забезпеченість громадян житловою площею та комунальними послугами, доходи, суми пенсійних виплат) органи соціального захисту населення збирають самостійно шляхом надання запитів до відповідних відомств і організацій.

Законодавством встановлено, що така інформація на запити повинна надаватися у п'ятиденний термін. Але, на жаль, установи термінів не дотримуються, і дані не завжди приходять вчасно. Тому іноді призначення субсидій затягується.

Якщо громадяни не отримали вчасно повідомлення про призначення субсидії, по можливості краще платити за комунальні послуги самостійно. Якщо платити нічим, треба повідомити підприємство-надавача послуг про те, що сім'єю вже подані документи на призначення субсидії. У цьому випадку в підприємств є вказівка не застосовувати санкції до споживачів у зв'язку з відсутністю платежів. Потім, оскільки субсидія призначається з місяця звернення, їм зроблять перерахунок.

Якщо Ви не використали кошти перерахованої субсидії внаслідок економного споживання послуг, підприємство, якому перераховано надлишкову суму субсидії, повинно зарахувати її як оплату спожитих послуг, в тому числі обов'язкової частки платежу, в наступні розрахункові періоди.

Ви можете використовувати суму переплати для оплати послуг, зокрема, не платити обов'язковий платіж або сплачувати обов'язковий платіж частково, доки не вичерпається сума переплати. Потрібно лише стежити, щоб не утворилася заборгованість.

Мінфін через банки розпочав перевірку доходів одержувачів субсидій. Субсидії позбавлять ті сім'ї, які мають депозити більше 50 тис. гривень або інші приховані доходи

Дійсно, з початку року Міністерство фінансів України оголосило початок процедури верифікації соціальних виплат. Перевіряється наявність депозитів, кредитів, рівня доходів у громадян, які звернулися за допомогою до держави. У разі нарахування і отримання соціальних виплат, призначених на сім'ю або домогосподарство, інформація перевіряється по кожному з членів сім'ї або домогосподарства.

Що стосується одержувачів субсидій, претензії до них можуть бути лише відповідно до критеріїв, якими визначається право на призначення субсидії.

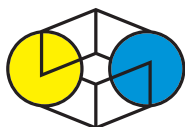
Згідно з Положенням про порядок призначення і надання населенню субсидій депозити і відсотки по них не враховуються як доходи і не входять у перелік критеріїв, на підставі яких може бути відмовлено в призначенні житлової субсидії або припинено її надання. Те ж саме стосується і купівлі валюти на будь-яку суму. Відкриття банківських даних про депозити і купівлю валюти не приведе ні до перерахунку, ні до припинення раніше призначених житлових субсидій.

Єдиним критерієм майнового стану, за яким може бути відмовлено у призначенні субсидії, є здійснена одноразово протягом 12 місяців до звернення купівля земельної ділянки, квартири (будинку), автомобіля, транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку, або оплата послуг з будівництва, ремонту квартири (будинку), або автомобіля, транспортного засобу (механізму), телефонного (в тому числі мобільного) зв'язку, крім житлово-комунальних послуг у межах соціальної норми житла та соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами та медичних послуг, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності, на суму, яка на дату купівлі (оплати) перевищує 50 тис. гривень.

Проте досить часто така покупка була необхідна і не є свідомою заможності сім'ї. Наприклад, коли через життєві обставини сім'я продала житло в одній місцевості і придбала в іншій, або здійснила продаж квартири на 10-ому поверсі і придбала аналогічну на 1-ому. Обставини можуть бути різними. У таких випадках потрібно в заяві, що подається для призначення субсидії, зробити відмітку про необхідність її розгляду місцевими органами влади або створеною ними комісією. Рішення приймається на підставі акту обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства.

Якщо ж така купівля (оплата) не зазначена в декларації, поданій для призначення субсидії, і це виявиться під час перевірки, тоді надання субсидії буде припинено і виплачені кошти мають бути повернуті до бюджету.

Крім того, надання субсидії може бути припинено, а надміру нараховані кошти повернуто до бюджету у разі, коли сім'я при зверненні за субсидією приховала (не зазначила в декларації) якийсь з видів доходу, що враховується при призначенні житлової субсидії

ЖИТЛОВА
субсидія
СОЦІАЛЬНИЙ
БАЛАНС

РЕАЛЬНІСТЬ